

Dosarul nr. 2ra-819/2022
2-20043353-01-2ra-10062022

Prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul Centru (E. Ciubotaru)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (L. Pruteanu, Iu. Cotruță, I. Țurcan)

Î N C H E I E R E

24 august 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Maria Ghervas
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Rodica Lașcu,
în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Rodica
Lașcu împotriva Instituției Medico-Sanitare Publice Spitalul raional Orhei, cu
privire la anularea ordinului și achitarea premiului,
împotriva deciziei din 25 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 30 aprilie 2020, Lașcu Rodica s-a adresat cu cerere de chemare în judecată
împotriva IMSP Spitalul raional Orhei prin care a solicitat anularea ordinului nr. 45
din 28 martie 2019 cu privire la aplicarea sancțiunilor disciplinare emis de către
directorul IMSP Spitalul raional Orhei, Stratulat Andrei, obligarea achitării Rodicăi
Lașcu, șef secție laborator, a premiului anual unic și compensarea cheltuielilor de
judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la data de 28 martie 2019, de
către directorul IMSP Spitalul raional Orhei, a fost emis ordinul nr. 45 cu privire la
aplicarea sancțiunilor disciplinare prin care conform pct. 1, Rodicăi Lașcu, șefa
secției laborator, pentru managementul ineficient al secției pe timp de noapte, i-a
fost aplicată sancțiunea disciplinară „avertisment”. Despre acest ordin și despre
aplicarea sancțiunii disciplinare a aflat în momentul când trebuia să primească
premiul anual, al cărei sumă concretă nu o cunoaște, deoarece este diferit în fiecare
an și pentru fiecare angajat. Din considerentul că avea aplicată sancțiune
disciplinară, nu a beneficiat de premiu.

A relatat reclamanta că a refuzat să semneze actul de aducere la cunoștință a
ordinului or, actul trebuia să fie înregistrat și în caz de nesemnare, să fie întocmit
un proces-verbal în care ar fi fost indicat refuzul său. Ulterior, în anul 2020, după
ce s-a adresat la contabilitate pentru a afla când va primi premiul anual, a aflat
despre aplicarea sancțiunii disciplinare. Nu este de acord cu aplicarea sancțiunii
disciplinare sub formă de avertisment, deoarece a realizat obligațiile sale de

serviciu în mod corespunzător și nu a admis nici o abatere.

A invocat că, potrivit înscrierilor în fișa medicală a bolnavului de staționar (formular nr.003/1e), la ora 23.30, medicul obstetrician ginecolog Ilie Amoașii a anunțat medicul de gardă din UPU Tatiana Gorbatovschi despre necesitatea solicitării laborantului de gardă pentru efectuarea analizelor de urgență - grupa de sânge și Rh factor. Secția laborator nu este completată cu personal, iar odată ce angajata Maria Nasalciuc era în concediu medical, secția a rămas fără personal competent, iar pentru efectuarea analizelor de urgență, medicul de gardă din UPU, Tatiana Gorbatovschi a solicitat intervenția șefei laboratorului clinic, Rodica Lașcu, care conform explicațiilor oferite de la ora 23:30 se afla în afara orașului și era în imposibilitate să revină de urgență.

A notat că, în caz de concedii medicale neprevăzute este imposibil de a găsi personal pentru a asigura serviciul. Au fost depuse rapoarte de nenumărate ori către administrația spitalului, însă nu a fost primit niciun răspuns și nu a fost soluționată această problemă. Ultimul raport fiind depus la 01 ianuarie 2019, concomitent anual a fost raportat în darea de seamă a secției - insuficiența în statele de personal, care sunt completate aproximativ 30%, ceea ce face imposibil de asigurat serviciul pentru cauze de urgențe în caz de buletine de boală.

Reclamanta a susținut că, la 28 februarie 2019, a fost anunțată despre concediul medical, fapt despre care ulterior a comunicat administrației indicând că serviciul nu este acoperit, fiind indisponibil. În cazul în care sunt situații de urgență majore, argumentate, în primul rând, se anunță administratorul de gardă, care atrage specialiștii necesari, iar medicul de gardă de la maternitate nu a anunțat-o pe Rodica Lașcu despre urgența efectuării analizei sangvine.

Astfel, din cauze obiective, lacuna de organizare la nivel de instituție nu poate să atragă răspunderea șefului Secției de laborator, care a făcut numeroase rapoarte pentru suplinirea numărului de cadre. Totodată, nu poate fi responsabilă pentru daunele și prejudiciile produse, atunci când acestea sunt cauzate de condițiile de lucru, răspunderea fiind a administrației spitalului pentru neasigurarea condițiilor necesare realizării unor acte medicale urgente și de calitate.

A opinat reclamanta că potrivit fișei de post a șefului Secției de laborator, la capitolul responsabilități este indicat că, este disponibil la necesitate solicitărilor consultative 24/24 ore pentru probleme clinice sau administrative ale secției. Din aceasta se deduce disponibilitatea de a oferi consultații, nu și disponibilitatea de a fi la serviciu 24/24 ore. În același sens, din considerentul lipsei de personal asupra șefului Secției de laborator a căzut o sarcină abuzivă de a fi la serviciu în fiecare zi, fapt care contravine condițiilor de muncă pe care angajatorul trebuia să le asigure pentru salariat. În fișa de post, la capitolul condiții de muncă se indică regim de 35 ore pe săptămână, 7 ore zilnic și repaus zilnic, iar din considerentul că statele de personal nu erau completate la 28 februarie 2019, ora 23.30, nu a fost disponibil personalul medical.

A specificat că ordinul nr. 45 din 28 martie 2019, nu conține prevederea cine face parte din membrii comisiei de anchetă, nu este specificat nici faptul că era prezentă o insuficiență de personal, nu s-au luat în considerare nici rapoartele doamnei Rodica Lașcu, șef secție laborator, care a raportat lipsa de cadre, în plus ordinul nr. 45 din 28 martie 2019 nu a fost adus la cunoștință reclamantei sub semnătură. De asemenea, nu a fost indicat termenul de validitate a sancțiunii

disciplinare, nu a fost indicată concret instanța căreia poate să se adreseze pentru contestarea acestuia și termenul de contestare și nici nu au fost elucidate temeiurile de fapt și de drept ale aplicării sancțiunii disciplinare.

A solicitat reclamanta anularea ordinului cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare sub forma de avertisment, obligarea de a achita premiul unic în cuantum de un salariu și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 27 mai 2021 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, cererea de chemare în judecată înaintată de Rodica Lașcu, a fost respinsă.

La data de 27 mai 2021, avocatul Dariev Boris, în interesele apelantei Lașcu Rodica, a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea acesteia cu emiterea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 25 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de apel depusă de avocatul Dariev Boris, în interesele apelantei Lașcu Rodica și s-a menținut hotărârea din 27 mai 2021 a Judecătoriei Orhei, sediul Central.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a menționat că, nu pot fi luate în considerare argumentele apelantei precum că a exercitat întocmai atribuțiile sale din fișa de post și nu ținea de obligația acesteia să facă analize. Argumentul precum că personalul era asigurat doar 37% nu denotă o imposibilitate de soluționare a problemei, precum și nu o degreveză pe Rodica Lașcu de răspunderea pentru nerezolvarea problemelor administrative ale secției și pentru neexercitarea neconformă a atribuțiilor sale prevăzute în fișa de post.

Totodată, din actele cauzei rezultă că ordinul nr. 45 din 28 martie 2019 i-a fost adus la cunoștință apelantei a doua zi, fapt confirmat de către martorii V. Vacari și E. Cebotari.

A mai indicat Curtea de Apel Chișinău că, la caz nu există temei legal de anulare a ordinului nr. 45 din 28 martie 2019 de sancționare disciplinară a apelantei, în situația în care a fost emis conform procedurii stabilite, motivele avertismentului fiind întemeiate și bazate pe circumstanțe stabilite cu veridicitate. Rodica Lașcu nu a asigurat managementul eficient al Secției laborator pe timp de noapte (28 februarie 2019) și nici nu a intervenit prompt în soluționarea problemelor administrative ale secției.

La 28 mai 2022, Rodica Lașcu a depus cerere de recurs nemotivată, iar la 13 iunie 2022, cerere de recurs motivată împotriva deciziei instanței de apel din 25 ianuarie 2022 prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond cu pronunțarea unei decizii noi prin care să fie admisă integral cererea de chemare în judecată.

În motivarea recursului a invocat că, la emiterea ordinului de sancționare, angajatorul a încălcat în mod flagrant prevederile art. 209 alin. (2) din Codul muncii, astfel încălcând dreptul de a da explicații și de a prezenta persoanei abilitate cu efectuarea anchetei toate probele și justificările necesare. Or, sancțiunea disciplinară, nu poate fi aplicată decât după cercetarea prealabilă a faptei imputate și după audierea echitabilă a persoanei, în termen de cel mult o lună de la data constatării abaterii.

A menționat recurenta că personal nu a fost invitată și audiată de către membrii comisiei disciplinare. Consideră că în privința ei nu a fost desfășurată o anchetă de serviciu or, după finalizarea anchetei de serviciu, secretarul/grupul de

lucru trebuia să întocmească un raport înaintat comisiei de disciplină. Astfel, nici în instanța de fond și nici în instanța de apel, angajatorul nu a prezentat actele care confirmă desfășurarea anchetei de serviciu și propunerile de sancționare.

A susținut că analizând ordinul contestat în raport cu circumstanțele de fapt ale cauzei, se constată că ordinul de aplicare a sancțiunii disciplinare nu a fost motivat, în special, angajatorul nu a raportat faptele presupus a fi abateri disciplinare la normele legale care au servit drept temei de constatare a abaterii disciplinare. Or, motivarea ordinului de aplicare a sancțiunii disciplinare nu se rezumă la enumerarea circumstanțelor de fapt și indicarea unor norme de drept, angajatorul având obligația de a raporta circumstanțele de fapt, la normele de drept invocate, obligații care nu au fost respectate de către intimat.

A menționat că, hotărârea primei instanțe și decizia instanței de apel nu prezumă caracterul legal al unui proces echitabil și public, nu prezumă respectarea deplină a drepturilor și intereselor legitime personale garantate de Constituția R. Moldova.

A reiterat că soluțiile instanțelor inferioare nu conțin o argumentare clară din care să rezulte certitudinea adoptării acesteia, având o motivare superficială, fără a fi abordate toate aspectele importante în prezenta cauză.

La 27 iunie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului copia cererii de recurs depusă de către Rodica Lașcu, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f.d. 167).

La 11 iulie 2022, IMSP Spitalul raional Orhei, reprezentat de avocatul Băgu Dinu, a depus referință la cererea de recurs prin care a solicitat declararea inadmisibilă a recursului depus de Lașcu Rodica.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 25 ianuarie 2022. Decizia motivată a fost expediată participanților la proces la data de 30 martie 2022, însă date despre recepționarea acesteia lipsesc (f.d. 143).

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Astfel, instanța de recurs constată că Lașcu Rodica s-a conformat prevederilor legale, declarând recurs împotriva deciziei instanței de apel la 16 mai 2022, în termenul stabilit de lege.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea *Botten v. Norway*, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea *Helmerts c. Suediei* 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de către Rodica Lașcu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Rodica Lașcu.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecători

Mariana Pitic

Victor Burduh